

Altres expressen sentiments més profunds i de més envergadura, i al tres expressen sentiments religiosos:

*Bon Jesús, quan vàreu néixer
portàveu corona d'or
i ara la porteu d'espines
per nosaltres pecadors (1).*

I com la sardana que ballaven els capellans i escolans en el presviteri a la Missa del Gall, per celebrar el naixement de Jesús.

Una altra classe de sardanes, les ballaven els segadors sobre els rostolls després d'haver lligat la darrera garba, en celebració d'haver-se acabat una feina, que llavors era pesada; abans, quan les màquines no existien.

La sardana de la «Tota» era una altra modalitat popular i es ballava el dimarts de Carnaval, a darrera hora, per despedir-se del Carnestoltes i anunciar l'entrada de la Quaresma.

Era una barreja de moments tristos i alegres:

*Ai, ai de mi, que el pobre carnestoltes
se'n va a morir...*

que es canviaven sobtadament amb uns altres d'alegria quan deien:

*Balla la «Tota», balla la «Tota».
Avui tot i demà gota.*

Era una evocació gràfica i sentida de la mort d'en Carnestoltes i de l'entrada de la Quaresma.

A l'Empordà hem tingut molts bons mestres autors d'inspirades sardanes de tipo popular i altres com les d'en Garreta de Sant Feliu de Guixols, que són unes sardanes d'inspirada música clàssica, que alguns en diuen «sardanes de concert».

En totes les manifestacions dels sentiments del nostre poble, sempre es pot escriure una sardana apta per expressar-los.

De l'altre nom que cito al principi, de la Tramuntana, he de dir que també és una cosa empordanesa, que abans l'anaven a buscar fins amb processons, perquè els hi matés els mosquits que portaven febres i altres malúries al país.

EDUARD RODEJA